

## **ANEXA la punctul de vedere asupra articolului referitor la cogenerare din ziarul Evenimentul Zilei din 21.03.2013**

### **1. Baza legală:**

- Legea nr. 13/2007 a energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare – abrogată de art. 96 din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale (la data de 19 iulie 2012) și de Legea 160/2013 pentru aprobarea OUG 33/2007 (la data de 6 octombrie 2012)
- Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale
- HG nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, care transpune Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei
- HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă
- *Reglementări emise de ANRE privind dispoziții de punere în aplicare:*
  1. Procedura de avizare a proiectelor noi sau de re tehnologizare ale centralelor de cogenerare – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 26/2010, modificată și completată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 46/2011;
  2. Valorile de referință armonizate aplicabile la nivel național ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică, respectiv de energie termică și factorii de corecție aplicabili la nivel național, aprobați prin Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2007 – abrogat la data 9.11.2012 prin Ordinul președintelui ANRE nr. 38/2012 privind aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică, respectiv de energie termică și factorii de corecție aplicabili la nivel național;
  3. Regulamentul de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență – aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 23/2010;
  4. Metodologia de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 3/2010 cu modificările și completările ulterioare
  5. Prețul de referință pentru energia electrică și prețurile reglementate pentru energia electrică practicate de producătorii de energie electrică și termică în cogenerare care beneficiază de schema de sprijin conform prevederilor HG nr. 1215/2009 – aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 49/2011;
  6. Bonusurile de referință pentru energia electrică și prețurile de referință pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare de înaltă eficiență – aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 18/2011;
  7. Metodologia de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 10/2011;
  8. Contribuția pentru cogenerarea de înaltă eficiență și unele prevederi privind modul de facturare al acesteia – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 12/2011, modificată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 27/2012, cu aplicabilitate de la 01.07.2012

9. Regulamentul privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență – aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 9/2011;
10. Contractele - cadru pentru cogenerarea de înaltă eficiență ( între administratorul schemei și plătitorul de contribuție și respectiv între producătorul de energie electrică în cogenerare și administratorul schemei de sprijin) – aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 20/2011;

### **1. Originea ajutorului de stat:**

Fondurile necesare acordării ajutorului de stat sunt extrabugetare.

Fondurile necesare acordării ajutorului sunt asigurate prin colectarea lunară a unei *contribuții de cogenerare*, de la toți consumatorii de energie electrică, atât casnici și industriali, precum și de la furnizorii care exportă energie electrică; fondurile colectate sunt transferate de furnizorii de energie electrică către administratorul schemei de sprijin, CN Transelectrica SA. Valoarea contribuției este stabilită anual de către ANRE și poate fi revizuită semestrial.

### **2. Modalitatea (instrumentul) de acordare a ajutorului de stat:**

Ajutorul de stat se acordă de către CN Transelectrica SA sub formă de *bonus* producătorilor de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență acreditați de ANRE pentru cantitățile de energie electrică ce sunt calificate ca fiind de înaltă eficiență. *Bonusul* reprezintă o sumă de bani acordată pentru fiecare MWh de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, livrată în sistemul electroenergetic național de producător și vândută pe piața de energie electrică.

### **3. Descrierea instrumentului de acordare a ajutorului de stat**

Valoarea bonusului unitar este stabilită de către ANRE pentru trei tipuri de centrale de cogenerare echivalente, funcționând cu combustibil solid, combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport și combustibil gazos asigurat din rețeaua de distribuție și an de acordare, ca diferență între costurile totale de producție ale unei centrale de cogenerare echivalente și veniturile ce pot fi obținute de aceasta utilizând prețul pe piață al energiei electrice, respectiv costul unitar al energiei termice rezultat pentru o centrală termică echivalentă, diferență raportată la energia electrică livrată de centrala de cogenerare considerată.

ANRE aplică lunar o procedură simplificată, conform Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență – aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 23/2010, în urma căreia se stabilesc cantitățile lunare de energie electrică pentru care fiecare producător poate primi bonus și emite o decizie care constituie baza acordării lunare a bonusului de către administratorul schemei de sprijin, Transelectrica SA.

Aceste cantități calificate lunar, determinate strict pe baza datelor măsurate și raportate lunar de producători, sunt mai mici vara și mai mari iarna în cazul centralelor care alimentează consumatori urbani și relativ constante pentru cele care alimentează și consumatori industriali (cum sunt CET Govora și RAAN Romag Termo). O parte din centrale nu primesc bonus vara întrucât scot din exploatare grupurile de cogenerare, utilizând CAF-uri. În consecință nu există transfer de bonus pentru lunile de vară în detrimentul lunilor de iarnă.

După încheierea fiecărui an, ANRE determină, conform aceluiași *Regulament*, cantitățile exacte de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență de către fiecare configurație de cogenerare a fiecărui producător, iar din diferența față de suma cantităților lunare și înmulțirea acesteia cu bonusul unitar corespunzător, rezultă valorile *bonusului neacordat sau necuvenit*, regularizându-se, astfel, la nivel de an, sumele ce sunt acordate fiecărui producător.

#### **4. Condiții de acordare:**

În această schemă intră doar instalațiile de cogenerare care respectă cerința privind economisirea de energie primară în comparație cu producerea separată, așa cum a fost stabilit în Directiva 2004/8/CE și în Decizia Comisiei 2007/74/CE (în vigoare Decizia 2011/877/UE), deci beneficiază de sprijin doar energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență. Modul de determinare a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență este cuprins în *Regulamentul de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr 23/2010. Sintetic, pentru ca energia electrică produsă în unități mai mari de 1 MW să fie considerată de înaltă eficiență, procesul trebuie să conducă la economii de energie primară de cel puțin 10% față de producerea în unități de referință de producere separată. Suplimentar, configurațiile care au în componență unități de cogenerare cu o capacitate electrică instalată mai mare de 25 MWe trebuie să îndeplinească și condiția ca eficiența globală a producției de energie electrică și energie termică utilă în cogenerare de înaltă eficiență să fie mai mare de 70%.

**Nu toată energia produsă în centralele de cogenerare se califică pentru bonus.** Spre exemplu în anul 2012, în funcție de performanțele de eficiență globală realizate anual, centralele pe cărbune califică drept energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență între 13-60% din energia electrică produsă anual, centralele vechi pe gaze califică între 45 și 80% din energia electrică produsă anual, iar grupurile moderne cu ciclu combinat TG-TA și motoarele termice califică de regulă întreaga cantitate ca fiind de înaltă eficiență. Nu toată cantitatea de energie electrică calificată ca fiind de înaltă eficiență beneficiază de bonus, ci doar partea care se comercializează, autoconsumul (în cazul autoproducătorilor) și consumul propriu tehnologic al centralelor nebeneficiind de bonus. În anul 2012 doar 51,70 % din energia electrică produsă în centralele de cogenerare a beneficiat de bonus.

**În concluzie bonusul se acorda în concordanță cu performanțele realizate de fiecare producător în parte, pe baza datelor de exploatare raportate și a unui algoritm de calcul în acord cu prevederile legale care transpun Directiva europeană de promovare a cogenerării.**

Bonusul nu se acordă centralelor de cogenerare complet amortizate.

Pentru a beneficia de bonus, producătorii trebuie să vândă energia electrică pe piața concurențială; HG 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă prevede că energia electrică care nu a fost vândută pe piața concurențială se poate vinde la preț reglementat, stabilit la nivelul de 90% din media prețului pe PZU în anul anterior (dar nu mai puțin decât echivalentul în lei a 40 Euro/MWh, în perioada 2011 - 2012), prin contracte reglementate, în limita cererii de energie electrică aferentă contractelor reglementate.

Conform prevederilor Art. 24 din HG nr. 1215/2010, începând cu anul 2014, ANRE va analiza anual, la nivelul fiecărui beneficiar, dacă ajutorul acordat anterior a condus la supracompensare, stabilește suma respectivă și solicită returnarea acesteia.

În scopul evitării supracompensării, ANRE va analiza anual supracompensarea pe baza costurilor și veniturilor aferente producerii energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență estimate

pentru anul următor. În cazul unei supracompensări estimate, valoarea bonusului acordat pentru anul următor poate fi diminuată corespunzător.

În ajustarea descrisă mai sus, ajutoarele de investiții suplimentare primite de un producător vor fi excluse din costurile cu amortizarea eligibile.

##### **5. Date privind modul de determinare a cuantumului ajutorului de stat:**

Cuantumul ajutorului de stat pentru fiecare beneficiar se determină prin înmulțirea cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în rețele de fiecare configurație de cogenerare a fiecărui producător (stabilită de ANRE în baza *Regulamentului de calificare*) cu bonusul unitar stabilit de ANRE pentru fiecare tip de combustibil majoritar și an de acordare.

În anul 2012, bonusurile unitare aplicate aferente anului II de acordare au fost de:

- **169,3 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.
- **150,95 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de transport;
- **160,75 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de distribuție;

Administratorul schemei de sprijin, CN Transelectrica SA, primește facturile de la producători pentru sumele astfel rezultate, verifică corectitudinea acestora și efectuează plățile. Informațiile prezentate la pct. 14 sunt rezultatul raportărilor lunare ale CN Transelectrica SA la ANRE privind obligațiile sale de plată a bonusului din luna respectivă, la care s-a adunat / scăzut bonusul neacordat / necuvenit.

Prețul reglementat de ANRE al energiei termice este utilizat de producători, conform contractului cadru de vânzare a energiei termice, pentru vânzarea energiei termice către furnizorii de energie termică. La acest preț furnizorii adaugă tarifele serviciilor prestate (tarif transport/distribuție) rezultând prețul local al energiei termice.

Fiecare consiliu local stabilește nivelul subvenției pe care o acordă rezultând în final prețul de facturare la populație. **Subvențiile sunt acordate de consiliile locale din bugetele proprii și nu din „taxa de cogenerare” cum se susține în articol.**

##### **6. Observații:**

De la intrarea în aplicare a schemei de sprijin pentru cogenerare au intrat în funcțiune capacități noi de cogenerare de înaltă eficiență însumând 110 MW, cea mai mare parte fiind motoare termice.

Subliniem că bonusul pentru cogenerare nu substituie efortul de investiții în surse noi sau rețehnologizate de cogenerare, ci doar acoperă diferențele între cheltuielile și veniturile realizate de producători în astfel de centrale, în marja unei rate de rentabilitate înainte de impozitare de 9%, luându-se în considerare numai acea parte din energia electrică produsă care îndeplinește condițiile de calificare pentru înaltă eficiență.